

Kjøbenhavns Posten.

Redigeret af J. P. Grüne.

Udgiven og forlagt af A. P. Linde.

13de Aarg.

Loverdagen d. 15. Juli 1839.

Nº 190.

Forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdommerne.

En Paragraph om Vandfinancer.

Det er ganske umuligt, at have noget fortrinlig Godt i denne Verden uden at betale den tilsvarende Pris dertil; — og det er aldeles umuligt, at Kjøbenhavn kan tilbørlig forsynes med godt Vand for 30,000 Rbd. hvilket er den nærværende Vandstads Belob. Der udfordres ingen vidlstig eller vanskelig Beregning til at overbevise sig om Utilstrækkeligheden af denne Pengesum. Den, som har en nogenlunde rigtig Forestilling om Arbeids og Materialiers Værdi maa funne indsee, at det er umuligt at forsyne hvert Individ i Kjøbenhavn med tilstrækkeligt Vand til Drif, Kogning og Vasftning for fire og tyve eller høist otte og tyve danske Rigsbankstilling om Aaret; dette er dog den Opgave, som Vandcommissionen for nærværende Tid har at løse; med andre Ord: den paatager sig at forsyne hver Familie (af henved tyve Tusinde) med Vand, for omtrent ni Rigsbankmark om Aaret: mere uadæquate Midler til nogen fornuftig Hensigts Opnæaelse kan man ikke tænke sig. Det Forunderligste er, at vi dog for disse Penge faae noget Vand; men det turde ogsaa være megen Trost underkastet, at Vandforsyningen og Nørernes Vedligeholdelse kan med saa ringe Midler længere fortsættes. Det Dobbeltet af denne Sum kunde ansees for temmelig knapt for den blottte Vedligeholdelse af færdige, solid bygte Vandværker, men er ganske utilstrækkeligt til nogen Forbedring.

Ingen Ting er mere upopulairt i enhversomhelst Commune end et Forslag om forhøiede Afgifter i hvilken som helst Green det end er. Man er tilbørlig til at foretræffe det bestaaende Utilstrækkelige — den kummerlige Rødhjælp for det kostbare Fyldestgjørende, og jeg skulde ikke have Mod til at ymte om Forhøjelse af Vandafgiften, hvis jeg ikke kunde bevise, at ssjøndt vi betale en saa ringe Vandstaf, saa foranlediger dog den utilstrækkelige Vandledning direkte Pengeudgifter, som meget overstige endog en tredobbelst forhøjet Vandstaf.

Dette kan jeg vist nok bevise — men om det lykkes mig at gjøre mit Beviis saa klart og anskueligt som jeg kunde ønske, er desværre mindre sikkert; thi det ligger i alle Erfarings-Bevisers Natur, at uden Deeltagelse i selve Erfaringen opnaaes en klar og levende Forestilling kun vanskeligt. Dog — det følgende er en oprigtigt fremsat og ukunstlet Erfarings-Sandhed:

En Familie af 7 à 8 Personer i Kjøbenhavn, som ønsker at have godt og sundt Driftevand, og tillige finder det nødvendigt for Bornenes Sundhed at give dem Styrtebad fun to Gange om Ugen, kan umuligt fyldestgjøre disse moderate Fordringer for mindre end en Udgift af syv til ni Mark om Maaneden, eller sjorten à atten Rigsbankdaler om Aaret: ingen Karl paatager sig at hente Driftevand fra Christiansborg eller Gothersgade og desuden hære Vand op fra Gaarden til Badning for mindre end den ovennævnte Sum; og hvis Familien bestaaer af tre vorne Personer og tre Born, og fun holder een Pige, saa kan den ikke paa nogen mindre bekostelig Maade forståsse sig den heromtalte Fornødenhedsartikel. Lad ingen sige at dette er Luxus: at det er Noget, som godt kan undværes, — tvertimod, Undværelsen af det fornødne Styrke-middel medfører tiltagende Svækkelse og en gradvis Udvilting af Sygdomsanlæg, som naar de ikke modvirkes modnes til en virkelig Sygdom, som fanskee ikke lettelig forsøges igjen, selv ved at anvende dertil meget større Summer end Styrtebadet vilde have kostet; heller ikke er det nogen Overdaadighed, at lade sit Driftevand hente fra Christiansborg, da Vandet fra Posten ofte er saa daarligt, at den daglige Nydelse deraf har en skadelig Indflydelse paa Sundheden. Dog, hvad jeg her har anført, er en directe Udgift, og jeg har intet sagt om de mangfoldige indirekte Besparelser, som den konstige Vandledning medfører; den, som af Erfaring kender disse, veed, at hvor vanskeligt det end er at angive dem i Pengebelob, saa ere de dog af en endnu langt større Betydning. Den Omstændighed, at Vandet er paa en beqrem Maade tilstede i Kjø-

heder ikke kunde undvære de nævnte 120 Nbd., da Skolekassens Indtægter af Examen i Karet fra 20 April 1837 til 20 April 1838 ikken have været 64 Nbd., hvilke saaledes end ikke i Forbindelse med den ansatte Sum ere i stand til at supplere den Læreren ved Skolen tillagte Løn af 400 Nbd., hvormod Directionen formeente, at Lauget endog under de nuværende ugunstige Ømfænigheder havde fuldkommen Ekvivalent for hvad det afgiver til Skolen, ved hvad det erholder af hver Examineret, foruden hvad der er tillagt dets Berjente og Fattige, hvorthos Lauget har sex Gratistpladser. Directionen anbefalede derimod særdeles Sagens Afgjørelse efter det sidste Alternativ i Skipperlaugets Ansigning, nemlig at Lauget aldeles maatte fritages for Skolen, imod at da alt, hvad der af Examinererne bliver erlagt saavel ved den almindelige Styrmands-Examen som ved Længde-Examen, med Undtagelse alene af Honoraret til Navigationsdirektoren, tilfaldet Skolekassen, og at tillige Laugets Ret til de 6 Gratistpladser hørtes. Denne Afgjørelsesmaade ansaae Directionen som den eneste, hvorpaa det nu for Tiden kunde findes muligt, at Skolen under heldige Conjecturer kunde komme til at opfylde den hensigt, der maa antages at have ligget til Grund for dens Reorganisation, den nemlig at blive en Normalskole for Landet, hvorfra dulige Lærere kunde udgaae saavel til København som til Landets øvrige Sosteder. Directionen bemærkede tillige, at Navigationskolen vel ikke under de næværende for dens Indtægter saa uheldige Conjecturer, idet danske Søfarende i de sidste Aar i større og større Antal have ladet sig examinere i Denningen, vil kunne bestride dens absolut nødvendige Udgifter uden ved den strengeste Deconomii; men Directionen har troet, at naar engang Examen blev lige paa begge Steder, vilde de Søfarende i Danmark vende tilbage til deres naturlige Examinationssted København, hvorredt Skolen vil blive udrevet af sin næværende kummerlige Forsatning og se sig i stand til at stræbe frem mod et høiere Maal. Skipperlauget vedtog senere i en Generalforsamling eenstemmig at gaae ind paa det af Directionen gjorte Forslag.

— Gaars-Nummeret af „Dansk Folkeblad“ indeholder 2de Smaaartikler, af hvilke den ene indirekte tenderer til en yderligere Defension for Skriftecomiteens Anklage imod Københavnsposten for formæltigt Pressemisbrug, den anden directe gaaer ud paa at forsvare Folkebladet mod den af Københavnsposten mod samme reiste Anklage for det Samme. — Den første indeholder ikke det allermindste Rye, sem kunde trænge til Gjendriveau. At Enhver er berettiget til „offentlig og bestemt at udtales Dadel“ over hvad der efter hans Mening er en Udskeelse eller et Misbrug af Pressen, har Ingen negtet; kun har man etter og etter urgeret paa, at denne Dadel skal være begrundet, og man har gjentagent paa det stærkeste protestet imod at Dadeln fremtræder under en saadan Form, at en Navnerækkes Autoritet skal træde i Stedet for Grunde. „Tryk imod Tryk!“ er ogsaa vores Løsen; men det er upåtvældigen ikke paa Skriftecomiteens eller Folkebladets Manoeuvre, Algreen-Ussing vil vide disse sine Ord forklarede. Artiklen slutter med en lille pæn Parallel imellem den Fugl Strudsen og Bourneville, hvilken i Bevælkraft ligner den, hvorom Jeronimus i Julestuen siger: „Nok! nok, Skolemester, jeg hører nok, at jeg maa give mig tabt; den Lignelse om den Fugl Phoenix flog mig særdeles.“ — Den anden Artikel søger, til Folkebladets Forvar, at vise hørklunde „Pressen rettelig er brugt“ i dets Artikel om Slottet Bernstorff. Det er ingen let Opgave at gennemføre denne Sejtning; men Folkebladet er — det maae vi indrømme — sette

ikke i Forlegenhed med hvad det skal sige. Autor, hedder det, har aldeles ikke sagt det meget „Støgge“ imod Balto — nei, Autor har overalt været ledet af „Følelsen for det Sommelige“, men hvor han stansede, der grib Københavnsposten hans Tanke og førte den videre. Han har saaledes set ikke sagt Andet end at „Kreslotten for Bernstorff skal, uden noget andet synligt Mindesmærke ogsaa tjene til at betegne dens Navn, som lagde Haand paa det Sted, hvor Bernstorfferne boede“; men ingenlunde, at den dersor skulle tjene til en Skamstørte, nei! „det løses ikke i Folkebladets Spalter.“ „Bistrop“, saa slutter Artiklen, „er vor Forfatters Tanke ikke uden Braad, men man maa her som overhovedet, hvor der handles om saamlingen Hæring af Bidet, der giver Talen liv, see hen til to Ting: Udspringer det omspurgeet Uttryk af en ædel Grundsænkning, saa det kan ansees som Spidsen paa en ridderlig ført Landse? og dernæst: er dets Indklaedning sommelig og smuk? Vi haabe, at ingen upartisk og smagfuld Læser vil negte, at de nylig anførte Ord af Artiklens Forfatter“ (de om Bernstorffs Størte) „jo forene begge Fortrin.“ Om Smag og Behag lader der sig rigtignok ikke disputere; men vi skulle meget troile om, at Nogen, i hvad Anskuelse om Sagen han forresten maatte have, har læst „Folkebladets“ Artikel om Bernstorff og ikke udlagt de her omhandlede Ord (Folkebladets „ridderlige“ Landstykke) netop ligesom Københavnsposten — ja, de kunne fornuftigtvis ikke udlegges anderledes. Vi tor da fremdeles ansee vor Correspodence som velbegrunderet, og Folkebladets Defension foranlediger os i alt Fald kun til, efter Baggesens Exempel, at sætte en Trumf derpaa, idet vi om hin Forfatter og hvad vi med al Zsie have benævnt hans „plumpe Angreb paa en sagesloss Mand“ Kære og lovlige Giendomskre!“, sige:

Maaesse han kan hver Stormand sikke
I Hølelser for Dyd og Pligt;
Men ædelt skrev han, min Sjæl, ikke,
Dg heller ikke ridderligt.

— Helsingør, den 12de Juli 1839. I Selskab med Baron Stampe og True ankom Thorvaldsen i Tirsdags Morges her til Byen og tog, ledsgabet af Statsraad Stenfeldt, strax over til Helsingborg, efter underveis at have aflagt et Besøg ombord i Wagtskibet. Fra Helsingborg gik Thorvaldsen til København, hvor der spistes til Middag i en Kreds af Skaanes anseete Herrer og Damer, som modtoge Thorvaldsen med megen Hjertelighed, ligesom tilstedevarende Grev Sederström proponerede hans Skual med en saare vacker og venlig Tiltale. — Touren gik derpaa tilbage til Kullen, hvor de Rejsende overnattede for næste Morgen efter at nyde den sjonne Udsigt. Efterat havde komplimenteret Hs. Excellence Grev de Ger paa Kulla Gunnarstorp, returnerede man Onsdag Eftermiddag Kl. 3 til Helsingborg. Til en Diner, som der var ordnet af eneel af Byens hederligste Mænd, var ogsaa Helsingors Borgermester inddudden. Sidstnævnte, der harde medbragt det os sjækkede Driftehorn, benyttede Lejligheden til, under de flere Skaaler, som da blevet tomte, ogsaa at udbringe en Toost „for den aandelige og hjertelige Forening imellem Nobonationerne.“ Efter Maaltidet ledsgagedes Thorvaldsen og Selskab til Skibsbroen, hvor en talrig Mængde hilste ham ved Afreisen med Musik og gjentogne Hurraaab, som man ei undlod at gjengjelde. Thorvaldsen var meget rørt ved den Modtagelse, han fandt i Sverige, og vtrede flere Gange, hvor hjertet var ham, som fra sin Ungdom mindedes den lidet velblivlige Tone, der da fandt Sted imellem Svenske og Danse, nu at

se dette Forhold paa saa glædelig en Maade forandret. — Eigefom et Fartøi fra Bagtskibet havde ført Thorvaldsen og Selskab til Helsingborg, saaledes hentedes disse der med en dansk Fergebaad, som Lauget havde i dette Niemed didsendt. Alle Omkostninger ved Reisen og Opholdet i Sverig blevne bestridte af Helsingborgerne, der ei vilde tilstede, at Thorvaldsen i denne Anledning havde nogen Udgift. — Det stod nu til Helsingors Indraanere at vise vor Thorvaldsen nogen Ópmærksomhed under hans korte Ophold i deres Midte. Magistraten og Borgerrepræsentanterne indbode ham og Selskab dertil til en Collation henad Aften i den ved Bilsgenhed og Udsigt serdes behagelige Have ved den kongl. privilegerede Skydebane, hvis Selskab ikke blot havde indremmet Stedet til offenslig Asbenytelse i den Anledning, men ogsaa i den korte Sid, som dertil var levet, havde ladet anbringe der endel. vakkre Forføjnelser. Til denne Fest s nærmest Bedkommende sluttede sig en talrig Skare af begge Kjøn, af alle Aldere og Klasser, som begunstigede af den blide og deilige Aften, dannede en Krebs om vor verdensberømte Landsmand. I de saa Timer, denne der tilbragte, tiljubledes ham oftere den Lærlæ og Beundring, han overalt nyder, hvilket især blev ganske almindelig, da, efterat en til Dagen forsatt Sang under Ledsgelse af Harmonimusk — som isorigt hele Aftenen hidrog til at forhøie den glade Stemning — var affjussen, et flere Gange gjentaget Hurra, forenet med Salutskud, gennemstrømmede Lusten. Var end denne saa hurtig arrangerede Fest simpel, saa var den dertil ikke mindre velmeent og hjertelig, tilmeld da dens Hensigt for en stor Deel var at give Enhver, som ønskede det, Lejlighed til at nærme sig Thorvaldsen og gjøre hans personlige Bekjendtskab, og denne Hensigt blev neppe forselet. — Oldingen var meget rørt, og hærede ofte med den ham egne Beskedenhed, at han ei forhente al den Ópmærksomhed, der blev ham til Deel. „Han var ei vont til at vtre sine Toleiser med mange Ord, men han bad at være overbevist om, at han følte meget ved sine Landsmænds Godhed for ham.“

(Hels. Avis.)

— Det udkomne andet Oplag af Wigfus Erichsens „Læge-Skat eller Fortegnelse over de Candidater, som have underkastet sig Læge-Examen ved Universitetet og ved det chirurgiske Academi i Kjøbenhavn“, med Vedtegninger og Anhang, indeholder, foruden Fortegnelsen over de medicinske Candidater siden 1788 og chirurgiske Candidater siden det chirurgiske Academis Oprættelse, tillige dem, som isølge Placat af 30te Januar 1833 have underkastet sig den forenede Læge-Examen, der asholdes af samtlige Lærere ved Facultetet og Academiet. De tilførsede Anhang indeholder alphabetskif Fortegnelse over de studerede chirurgiske Candidater, som have Embede eller praktisere i de danske Stater, hvis Antal er 243, hvoraf en stor Deel er ansat ved Armeen, i Provinderne og Gjonerne. Til Slutning er vedføjet en Fortegnelse over de Personer, som have erholdt Tilladelse til at practisere, uden at have underkastet sig offentlig Examen ved de autoriserede Læranstalter, hvis

Antal er 17, hvoraf kun 4 opholder sig i Hovedstaden, hvilken Klasse Forfatteren mener sikkert ikke bliver forøget i Fremtiden.

Ledige Embeder. — Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet: Et Controleur-Embete ved Havnene i Kjøbenhavn.

Besordringer og Afgang. — Under danske Cancelli. Juni 25: de Deputerede i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli, Kammerherre, Greve & Reventlau-Criminil, Commandeur af Dannebrog og Dannebrogsmann, og Statsraad C. O. Dumreicher, Ridder af Dannebrog, Assessor i bemeldte Cancelli, Statsraad J. B. H. Rathgen, samt Assessor i den Slesvig-Holsteniske Regering, Baron F. N. A. L. Liliencron udnevnte respektive til 2de, 3de, 4de og 5te Deputeret i det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli fra 1 September d. N. at regne. Juli 5: meddeelt alleraadigst Confirmation paa en af hs. Durchlauchtighed Hertugen til Slesvig-Holsten-Sonderborg-Augustenburg udferdiget Bestilling for hældværende Sognepræst til Gravensleben og Åshull i Hertugdømmet Slesvig, J. Hock, som Sognepræst for Kittinge Menighed paa Åss og Prost for det hertugelige District sammeleds. 6: Assessor i den kongelige Landsoverret i Viborg, Justitsraad P. D. Bruun, Licent. juris, efter afslagt Prøve, bestillet til Assessor i Høiestret. — Under Slesvig-Holsten-Lauenborgske Cancelli. Juli 5: Actuarius i Landskabet Sønder-Ditmarsken F. Wagner udnevnt til Cancelleriaad med Raad Nr. 1 i 7de Classe; Diaconus i Kellinghusen, Dr. philos. C. Buss, efter Ansegnung i Raade entlediget. — Under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet. Juni 25: Controleur ved Havnene i Kjøbenhavn, C. Staager, efter Ansegnung, med Pensjon i Raade entlediget fra bemeldte hans Embete.

(E. Z.)

Kjøbenhavns Torvepriser, den 13de Juli 1839.

Rug,	2d. 4 Rbd. 1	Mf.	=	2d. 4 Rbd. 4	Mf.	=	2d.
Hvede,	2d. 6	2	—	—	8	—	—
Bug, Græbet,	2d. 3	4	—	8	—	4	1
Bug, Grædet,	2d. 3	2	—	—	3	—	3
Havre,	2d. 2	5	—	8	—	3	1
Erter,	2d.	—	—	—	—	—	—
Flelf, røget,	2d. 2	1	—	8	—	2	2
Flelf, grøn,	2d. 1	4	—	8	—	2	4
Smer,	Pd.	—	1	6	—	—	1
Wg., Snelæ,	—	1	—	4	—	—	6
Gjer,	Pd.	—	1	8	—	—	1
Sjællandst Smør,	Fjerd.	12	Rbd. 3	Mf.	=	14	Rbd. Mf.

Vesterbroes nye Theater. — Imorgen (Søndag) opføres: „Debutantindens Fader“ og „Signora Romaninis Præstationer.“

Mørstabs-Theatret paa Vesterbro. — Imorgen (Søndag) gives en Forestilling af Brødrene Price.

Færdig fra Trykkeriet Leverdag Eftermiddag Kl. 9.

Kjøbenhavnspostens Contoir, Bimmelstafset Nr. 138, 2den Sal, er åbent hver Formiddag fra Kl. 8 til 11.

For dette Blad tegner man sig heri Staden paa hjørnet af Adel- og Gothersgade, Nr. 8 i Stuen, og i Provindserne paa alle Kongelige Postkontorer; Prisen er quortaliter 2 Rbd. 48 f. S. og £. for indenbydes, og 3 Rbd. 8 f. for udenbydes Abonnenter.

Trykt, med Hurtigpressé, i det Brünichsste Bogtrykkeri.